

[Poul Møller.]

politisk i stedet for sagligt i denne sag. Nu kunne jeg nok lide at vide, hvilken politisk gevinst der overhovedet skulle være at hente i denne sag 15 år efter. Jeg har brudt mit hoved med det, men er ikke kommet ind i den tankegang, som åbenbart må ligge nær for de ærede socialdemokratiske medlemmer: at der skulle være noget politisk at høre ved 15 år efter at udtale sin mening angående ansvaret for den 9. april. Det tror jeg ikke der er.

Med hensyn til udtrykket bagklogskab erkender jeg, at et sådant udvalgs arbejde altid må hvile på bagklogskab, for udvalget blev nedsat 14 år efter den 9. april netop for at afgive indstilling om, hvad der var gjort af forkert den 9. april, hvorvidt vi mente, der var blevet handlet rigtigt eller urigtigt den 9. april. Når det høje folketing har nedsat et udvalg med den opgave at udtale sig om disse begivenheder, kan man da ikke bebrejde os bagklogskab og farisæisme. Vi har ikke bedt om at få lov til at udtale os om disse ting. Men da man nedsatte udvalget, var det vel meningen fra det høje tings side, at de medlemmer, som kom derind, skulle sige deres mening og ikke bare nogle almindeligheder, der kunne døse det hele stille og roligt væk. Derfor har vi følt det som en opgave og følt det som vort ansvar, at når vi først var valgt ind i dette udvalg, var vi der for at sige de ting, vi mente burde siges.

Når vi specielt har nævnt det ærede medlem hr. Alsing Andersens navn, er det ganske ligetil og ganske let forståeligt. Hvordan er metoden ved afgivelsen af en sådan betænkning? Hvilken arbejdsmetode må man lægge til grund, når man skal prøve at afveje de 14 000 tættrykte sider fra de parlamentariske kommissioner? Hvorledes skal man lægge sin arbejdsform til rette? Man må naturligvis først foretage en tidsmæssig begrænsning, og det er gjort, som man vil have set, i begyndelsen af vor mindretalsudtalelse, hvor vi udtaler, at vi anser det for nødvendigt at skelne mellem tiden før og efter 9. april 1940; derefter kommer man til tiden før 9. april og deler den tid op sagligt: spørgsmålet om landsforræderi og spørgsmålet om embedsforsømmelse. Såvidt vi har kunnet skønne, gives der ikke nogen tredje mulighed. Såvidt vi

har kunnet skønne, kunne rigsretten ikke tage stilling til andet end en eventuel landsforræderisigtelse eller tiltale for embedsforsømmelse, for det er kriminaliseret; det er fastslået i straffeloven, at dette er kriminelle forseelser eller forbrydelser. Vi tager derefter landsforræderisigtelsen op og siger, at der ikke for os foreligger noget som helst, der tyder på landsforræderi. Vi går derefter over til spørgsmålet om embedsforsømmelse. Og skal vi se på embedsforsømmelser før 9. april begået af nogen ansvarlig person — det er det, det drejer sig om; det er kun ansvarlige personer, der kan stilles for rigsretten — så var der på daværende tidspunkt statsministeren, udenrigsministeren, forsvarsministeren og de to værnschefer. Hvem af disse personer er nu i live, den dag vi skal afgive betænkningen? Kun een er tilbage af disse fem. Er det da mærkeligt, at vor opgave må være at koncentrere os om denne ene? Var det vor opgave at sige nogle almindeligheder om de døde eller at kritisere afdøde, som ikke kunne kræve oprejsning for rigsretten, hvis de var utilfredse med vor indstilling? Det kunne aldrig være vor opgave. Vi kunne kun skønne over, hvorvidt der var grundlag for rigsretsanklage mod nogen nulevende person. Derved bliver det hele efter vor opfattelse en diskussion om det ærede medlem hr. Alsing Andersens ansvar for tiden før 9. april. Det er dette, vi er blevet stående ved og derefter prøver at vurdere. Vi har trukket de politiske forudsætninger op, trukket det frem, som man siger var grundlaget for landets politik op til den 9. april 1940.

Om denne politik hersker der i dag megen uklarhed. Det har været drøftet i går, og det har været drøftet i dag, hvad der var meningen med denne politik, men i forsvaret for det ærede medlem hr. Alsing Andersen og i de ærede medlemmer hr. Poul Hansen (Kalundborg)s og hr. Skyttes taler er det, ligesom der fortsat er denne uklarhed. Snart taler man om, at Danmarks forsvarsordning var sådan, at selvom venstre og det konservative folkeparti havde fået deres ønske opfyldt, havde det intet været værd alligevel, det havde ikke nyttet noget at gøre modstand; snart siger man, at når man ikke gjorde modstand og ikke ville gøre modstand den 9. april, var det, fordi man stod